

Parente's [stundom parang-] (av grek. *paréntesis*, eg. ställande emellan). *Språkv.* Satsled (ord, sats etc.), som, principielt sett emedan det anses umbärligt el. mindre viktigt, inskjutes i en sats el. satsförbindelse och avgränsas med ett särskilt tecken ( ), också kallat P. Tankstreck och komma fylla ibland samma uppgift. Jfr Klammer. — I fig. bet.: (inskjuten) episod, intermezzo. — *Matem.* P. betecknar, att det innanför denna stående uttrycket skall behandlas som *ett* tal, med vilket de utanför P. skrivna operationerna utföras. — **Parente'tisk**, inskjuten som parentes, i förbigående (nämnd e. d.).

Parera (i bet. 1 av fr. *parer*, av lat. *para're*, träffa förberedelser till). 1. Avvärja (stöt o. d.); ge svar på tal (på). — 2. Slå vad (om), "hålla". — 3. Inställa sig; passa (tid o. d.).

Parerdolk, se Dolk sp. 1411.

Parerplåt, se Svärd.

Parerstång, en vanl. vinkelrätt mot klingan till svärd, värja, sabel el. dolk gående stång, till skydd främst för handen mot hugg. Se Svärd.

Pare's (av grek. *pa'resis*, förslappning), se Förlamning.

Parestesi' (av grek. *para'*, motsatt, och *aistha'nesthai*, förnimma), till huden förlagda abnorma känsel förnimnelser, vilka uppträda utan påvisbart yttre irritament, t. ex. känsla av hetta, myrkrypningar och stickningar. P. förekommer bl. a. vid neuriter.

Paréto, Vilfrédo, f. 1848, d. 1923, schweizisk nationalekonom och sociolog av fransk-italiensk börd, urspr. ingenjör, prof. vid univ. i Lausanne 1893—1906. P:s sociologiska huvudarbete är *Traité de sociologie générale* (1—2, 1917—19). P. anser, att människornas handlande grundas på vissa oföränderliga känslor och föreställningar, ss. maktbegär och religiösa behov. Jämte dessa residuära motiv finnas andra motivbildande faktorer, *derivationerna*, till vilka höra de ideella föreställningarna, ss. politiska ideologier. Historien förlöper i cykler, varvid än det omedelbara intresset, än ideologierna stå i förgrunden. Makten innehas alltid av ett fåtal (jfr Elit-teori). P:s antiintellektualism anses

ha påverkat bl. a. fascismen. — Litt.: F. Borkenau, P. (1936).

Par excellence [eksələ'ns], fr., i högsta grad, framför andra.

Parfait [-fɛ'], se Glace.

Parflikig, se Blad sp. 605.

Parforcejakt [-få'rrs-] (av fr. *par force*, med våld), se Jaktridning.

Parfym (av fr. *parfum*, av lat. *per*, genom, och *fuma're*, röka), flytande tekniskt preparat, avsett att sprida en angenäm doft. P. består av luktämnen (*essenser*), lösta i flytande lösningsmedel (ren sprit) jämte vissa ämnen, *fixatörer*, som avse att göra P. mera hållbar samt moderera doftspridningen. Essenserna kunna vara naturliga el. konstgjorda.

Av *naturliga essenser* förekomma såväl vegetabiliska som animaliska. De *vegetabiliska* erhållas ur blommor, blad, frukter, ved, bark etc. av en mängd växter, ss. rosor, lavendel, nejlikor och jasmin. Flera slag erhållas även ur växter inom släktet *Citrus* (se d. o.). Framställning av essenserna sker genom extraktion, destillation el. pressning. Den extraktionsmetod, som ger de finaste essenserna, är *enfleurage* [fr. utt. aŋflerä'ʒ]. Blommorna samlas därvid i tygsäckar, som under 1—2 dygn nedsänkas i en till 50°—70° uppvärmd fettblandning, vanl. av talg och svinfett. Därefter upptages säcken, fetten urpressas och ny blompåse nedsänkes etc., tills lämplig koncentration erhållits. Blommor, även sådana, som undergått enfleurageprocessen, o. a. växtdelar underkastas extraktion med flyktiga lösningsmedel (t. ex. bensen och petroleumeter), vilka indunstas efter extraktionen. De genom extraktion erhållna oljorna kallas ofta *blomsteroljor*, medan på annat sätt erhållna essenser utgöras av *eteriska oljor* (se d. o.). *Destillation* sker genom att växterna uppvärmas med ånga, som sedan kondenseras. Kondensatet uppsamlas i lämpliga kärl, varvid oljan, som medföljt ångan, flyter upp. — *Animaliska* essenser, ss. mysk, ambra och civett, användas främst som fixatörer.

Konstgjorda essenser förekomma i ett mycket stort antal och äro främst av organisk karaktär.